

Szabó László herbológus a „Gulyás Antal emlékérem a növényvédelemért” 2014. évi kitüntetés (laudáció)

Dávid István¹ – Kiss László² – Kövics György János³

¹Csiff-Land Kft., Darvas, ²Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezete, Debrecen,

³Debreceni Egyetem MÉK Növényvédelmi Intézet, Debrecen

idavid78@gmail.com és kovics@agr.unideb.hu

ÖSSZEFOGLALÁS

A Növényvédelem Oktatásának Fejlesztéséért Közhasznú Alapítvány (NOFKA) és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hbm-i Területi Szervezete (Kamara) 2011-ben megalapította a közös Kitüntetési Bizottságot, amely a növényvédelem terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó, példaértékű személyiségek erkölcsi megbecsülését kívánja szolgálni a „Gulyás Antal emlékérem” kitüntetés adományozásával „A Növényvédelemért”, melyet kiváló oktatók, kutatók, gyakorlati szakemberek nyerhetnek el.

2014-ben a „Gulyás Antal emlékérem a növényvédelemért” kitüntetettje Szabó László herbológus úr, aki „a herbológia és a gyomszabályozás gyakorlati kutatásában és az ismeretátadásban betöltött kiemelkedő munkájáért” részesül az elismerésben.

SUMMARY

The Public Utility for Development of Crop Protection Teaching (NOFKA) and The Hajdú-Bihar County Regional Association of Hungarian Chamber of Crop Protection Specialists and Plant Doctors (Chamber) established a joined Award Committee in 2011, which intend to serve as moral appreciation to prominent persons with excellent achievements by awarding the „Antal Gulyás medallion for crop protection” which are available for outstanding teachers, researchers, and practical crop protection specialists.

In 2014 László Szabó herbologist has been decorated with the „Antal Gulyás medallion for crop protection” for his “excellence in applied herbology and practical research activity on herbicide applications, moreover for knowledge transfer on weed management”.

Kulcsszavak: Gulyás Antal emlékérem, kitüntetés, Szabó László életrajz

Keywords: Antal Gulyás medallion, award, László Szabó biography

BEVEZETÉS

A kitüntetést **dr. Gulyás Antal** emlékezetének megőrzésére 2011-ben hozták létre, aki a debreceni növényvédelem iskolateremtő professzora volt, és több mint harminc éven át az agrárszakemberek oktatásában és a tudományos kutatásban ért el kiváló eredményeket. A Növényvédelem Oktatásának Fejlesztéséért Közhasznú Alapítvány (NOFKA) és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hbm-i Területi Szervezete (Kamara) megalapította a közös Kitüntetési Bizottságot, amely a növényvédelem terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó, példaértékű személyiségek erkölcsi megbecsülését kívánja szolgálni a „Gulyás Antal emlékérem” kitüntetés adományozásával „A Növényvédelemért”, melyet kiváló oktatók, kutatók, gyakorlati szakemberek nyerhetnek el.

A Kitüntetési Bizottság 2014-ben úgy határozott, hogy **Szabó László** herbológus úr részesül a „Gulyás Antal emlékérem a növényvédelemért” elismerésben „a herbológia és a gyomszabályozás gyakorlati kutatásában és az ismeretátadásban betöltött kiemelkedő munkájáért”.

SZABÓ LÁSZLÓ ÉLETRAJZA

Szabó László a gyomszabályozás mestere a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezetének tagja (1. ábra).

Szabó László 1953. október 13-án született Debrecenben. Tanulmányait Debrecenben a Fűvészkert utcai Általános Iskolában kezdte, majd a Tóth Árpád Gimnázium erdészeti szakán végzett 1972-ben. Akkoriban a tehetséges fiatalok életpályáját gyakran a Szovjetunió felé irányították, így lett Szabó László is Kijevben az Ukrán Mezőgazdasági Akadémia hallgatója, majd a növényvédelmi szakon diplomás mérnök 1977-ben. Érdeklődése a növényvédelmi szakma iránt már az egyetem első éveiben megmutatkozott, amikor is bekapcsolódott a vegyszeres gyomirtással foglalkozó csoport munkájába, ahol a kukorica gyomflórájának megismerése és az ellene való védekezés lehetőségeinek kidolgozása volt a feladat. Ez az érdeklődés találkozott az egyetem Növénytermesztési Tanszéke kutatási projektjének célkitűzésével, mivel a kukorica vegyszeres gyomirtásában a propaklór alkalmazhatóságának vizsgálata volt a cél a triazinok kiváltása érdekében.

1. ábra: Szabó László herbológus portréja

Figure 1: Portrait of László Szabó herbologist

Munkája céltudatosságát bizonyítja, hogy szakmai dolgozatát (TDK), valamint diploma munkáját is ebben a témában írta. A diploma megszerzése után a Hajdú-Bihar Megyei Növényvédő Állomáson helyezkedett el 1977. június 1-én.

Szakmai megbízhatóságát mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1977. június 1-e óta napjainkig ezen intézménynél, illetve jogutódjainál dolgozik, különböző beosztásokban.

Előbb előrejelzőként, majd körzeti felügyelőként, 1987. óta növényvédelmi herbológusként tevékenykedik. Ez utóbbi tevékenységének magasabb szintre emeléséhez a '80-as évek végén elvégezte az Ujvárosi Miklósról elnevezett gyomismereti kurzust. Ezen speciális szakember csoport tagjai végezték az országos gyomfelvételezési munkákat egységes metodika, szemléletmód és széleskörű fajismeret alapján.

Aktivitására, kreativitására, innovatív gondolkodására már körzeti felügyelő korában felfigyelt az Állomás vezetése. Mint körzeti felügyelő aktívan segítette a kísérleti területek kiválasztását, hiszen gyomflóra ismeretével nagyban hozzájárult az akkori gyomirtási előadó tevékenységéhez, kísérleteihez.

Szakmai megbízhatóságának további jeleként a növényvédelmi herbológus munkakör mellett a növényvédelmi osztály vezetését is rábízták a Szolgálatnál. A nehéz, küzdelmekkel teli évek során kivívta akkori és jelenlegi munkatársai tiszteletét és megbecsülését is.

Jelenlegi munkakörében a herbicidek engedélyeztetését megelőző és megalapozó biológiai kísérletek végzése mellett jelentős technológiai fejlesztési vizsgálatokat is végzett és végez. Ezen a területen is nagyfokú kreatív és innovatív készségei és gondolkodása segíti. Tevékenységében - a szakmai feladatok mellett - kiemelkedő helyet foglal el a termelő gazdák oktatása, tájékoztatása a legújabb készítményekről és a korszerű gyomirtási technológiákról. A gazdák tájékoztatása és oktatása céljából indított kurzusokon elmaradhatatlan előadóként tartja előadásait, illetve szervez bemutatókat a vegetációs időszakokban.

A Debreceni Egyetem Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Kar Növényvédelmi Intézetének is rendszeresen előadó vendégoktatója a növényvédelmi szakmérnöki kurzusokon.

Szakmai felkészültsége, igen magas szintű herbológiai ismeretei és tapasztalatai lehetővé tették számára a magyar agrárium növénytermesztésében jelentkező veszélyes gyomnövények elleni védekezési technológiák kidolgozását. Meghatározó szerepe volt a 12 legveszélyesebb gyomnövény (mezei acat, szerbtövis félek, parlagfű, selyemmályva stb.) fajok védekezési technológiájának kidolgozásában.

A gyomkutatásban és a gyomirtási kísérletekben végzett több évtizedes tevékenységéért a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara aranygyűrűs kitüntetését kapta meg Budapesten, az azzal együtt járó oklevéllel együtt. Országosan elismert szaktekniként részt vett a IV. és V. Országos Gyomfelvételezés végrehajtásában, illetve az azt követő kiadvány elkészítésében. Valamennyi növényvédő mérnök gyomirtási kézikönyvének (Vegyszeres gyomirtás és természabszabályozás) nem csak szerkesztőbizottsági tagja, hanem egy-egy szakfejezet írója is. Munkája, tevékenysége jelentős mértékben hozzájárul a hazai gyomirtási problémák kezeléséhez, megoldásához. Tevékenységét valamennyi növényvédőszer gyártó cég is elismeri, rendezvényeik rendszeres előadója.

Munkája során új kihívásként jelentkezik az országban egyre jobban terjedő, nehezen irtható gyomfajok, így a szíriai selyemkóró (*Asclepias syriaca*), parlagi rézgyom (*Iva xanthiifolia*), mandulapalka (*Cyperus esculentus*) valamint az ázsiai gyapjúfű (*Eriochloa villosa*) feltérképezése és figyelemmel kísérése.

Ugyancsak tevékenységi köréhez tartozik a termesztésbe kerülő és termesztésbe vont gazdasági növényeink (cukorrépa, kukorica, őszi búza, napraforgó, mák), illetve ezek fajtái és hibridjei herbicid érzékenységének vizsgálata. Szakmai ismereteit, tapasztalatait számos publikációban ismerteti, szakmai előadásokon, növényvédelmi szakmérnökök továbbképzésein, a zöldkönyves tanfolyamokon, illetve továbbképzéseken adja át tapasztalatait a hallgatónak.

Oktató - nevelő munkájában meggyőződésévé vált, hogy a mezőgazdasági termelést folytató szakemberek, gazdák ismereteinek bővítése ugyanolyan fontos feladat, mint bármely növénykultúra gyomirtási technológiájának kidolgozása.

A 37 éves, igen termékeny és elismert szakmai tevékenységéért több ízben részesült magas szintű elismerésekben. Elsőként a Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója kitüntetését kapta, gyomkutatási érdemeiért a herbológusok legmagasabb szakmai elismerésével, az Ujvárosi Emlékéremmel is megtisztelték.

2. ábra: Szabó László az Ujvárosi Miklós Gyomismereti Társaság szakembereinek tart előadást

Figure 2: László Szabó herbologist keeps a practical lesson for participants of Miklós Ujvárosi Weed Specialists Course

A tudományos munkájáért és szakmai ismeretterjesztésért a Magyar Agrártudományi Egyesület részesítette kitüntetésben.

2006. év telén a Szolgálatnál végzett (Növény- és Talajvédelmi Szolgálat) kiemelkedő szakmai és oktató-nevelői munkájáért miniszteri elismerő oklevélben részesült.

Szabó László országosan is ismert herbológus kivívta valamennyi növényvédő mérnök és növényorvos kolléga elismerését, hiszen szakmai tapasztalatára épített előadásai és gyakorlati szaktanácsadásai jelentős mértékben segítettek és segítik az állandóan megújuló herbicid készítmények használatát. Munkájára a korrekt szakmai felelősséggel párosuló, igen sokszínű gyakorlati tevékenység, környezetkímélő szemlélet, innovatív és kreatív gondolkodásmód jellemző.

A Gulyás Antal emlékérem kitüntetéshez gratulálnak tanítványai, munkatársai, a növényvédő szakma művelői, herbológus kollégák, az Ujvárosi Miklós Gyomismereti Társaság (ma: Gyommentes Környezetért Alapítvány) tagjai, kívánva elégedett, jó egészségben töltendő éveket, további gyümölcsöző munkát Szabó László úrnak!